

Γλώσσα

Η αξία της γλώσσας

Πνευματικός τομέας

- Το άτομο κατορθώνει να έρθει σε επαφή με τα πνευματικά δημιουργήματα παλαιότερων εποχών που έχουν διασωθεί χάρη στη γλώσσα.
- Ο άνθρωπος εμπλουτίζει τις γνώσεις του και τη γενικότερη πνευματική του καλλιέργεια.
- Η γλώσσα ως μέσο πειθούς ωθεί το άτομο στην ενίσχυση της ικανότητάς του να διαρθρώνει κατά τρόπο λογικό τις σκέψεις του.
- Ο γραπτός λόγος συνιστά βασικό μέσο διατήρησης του πνευματικού πολιτισμού ενός έθνους, παρέχοντας τη δυνατότητα στις νεότερες γενιές να γνωρίσουν τόσο τη λογοτεχνική όσο και την ιστορική παράδοση του τόπου τους.

Κοινωνικός & πολιτικός τομέας

- Η γλώσσα καθιστά εφικτή την επικοινωνία, και άρα τη γνωριμία μεταξύ ατόμων, επιτρέποντας έτσι την κοινωνικοποίησή τους.
- Οι άνθρωποι κατορθώνουν χάρη στη γλώσσα να εδραιώσουν τις φιλικές και επαγγελματικές τους σχέσεις, όπως και τις σχέσεις έρωτα και αγάπης.
- Η γλώσσα και ο διάλογος επιτρέπουν την διατύπωση απόψεων, αλλά και την άσκηση κριτικού ελέγχου στις αποφάσεις και τις δράσεις των άλλων.
- Η γλώσσα στοχεύει στην ενδυνάμωση των δημοκρατικών θεσμών, εφόσον κάθε πολίτης μπορεί να αρθρώνει δημόσιο λόγο.

Ψυχολογικός τομέας

- Μέσω της γλώσσας καθίσταται δυνατή η εξωτερίκευση των συναισθημάτων και των ενδόμυχων σκέψεων του ατόμου.
- Η γλώσσα βοηθά το άτομο να εκτονώσει τα απωθημένα του, να μιλήσει για πράγματα που έχει βαθιά μέσα στην ψυχή του.
- Η έκφραση των συναισθημάτων και των ενδόμυχων σκέψεων των ανθρώπων λειτουργεί κατά τρόπο θετικό στις ανθρώπινες σχέσεις.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

Προβλήματα της σύγχρονης ελληνικής γλώσσας

1) Γλωσσική ένδεια – Λεξιπενία

- **Λεξιπενία:** Το φαινόμενο κατά το οποίο ένα πρόσωπο ή μια κοινωνική ομάδα χρησιμοποιεί στον καθημερινό λόγο, και γενικότερα στην επικοινωνία, πολύ περιορισμένο αριθμό λέξεων και εκφραστικών μέσων.
- **Γλωσσική ένδεια:** ο περιορισμένος γλωσσικός και εκφραστικός πλούτος, που αφορά όχι μόνο τα νέα άτομα αλλά και μεγάλο μέρος του ενήλικου πληθυσμού, υποδηλώνοντας μια εκτεταμένη ένδειξη αδιαφορίας για την ουσιαστική εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

2) Εκτεταμένη χρήση ξένων λέξεων και εκφράσεων

Πολλοί νέοι, αλλά και ενήλικες, υιοθετούν λέξεις, όρους και εκφράσεις από άλλες γλώσσες – ιδίως από την αγγλική – σε τομείς που αφορούν κυρίως την τεχνολογία και τη διασκέδαση. Συχνά, ακόμη κι αν υπάρχει ή μπορεί να δημιουργηθεί αντίστοιχη ελληνική λέξη, παρατηρείται η άκριτη υιοθέτηση του αγγλικού όρου και η ευρεία χρήση του στην καθημερινή επικοινωνία, με αποτέλεσμα ο λόγος των νέων ανθρώπων να αποτελείται από ένα κράμα ελληνικών και ξένων λέξεων.

Αίτια των προβλημάτων

- ❖ Σήμερα η οικογένεια δεν προωθεί τη γλωσσική αγωγή, με αποτέλεσμα τη δραματική μείωση των γλωσσικών ερεθισμάτων στα πρώιμα στάδια της ζωής του παιδιού που οδηγεί σε λανθασμένη χρήση της γλώσσας.
- ❖ Η γενικότερη κρίση και αναποτελεσματικότητα της παιδείας, ο τεχνοκρατικός και εξετασιοκεντρικός της χαρακτήρας δεν προσφέρουν στους μαθητές μια ολοκληρωμένη γλωσσική καλλιέργεια.
- ❖ Η κυριαρχία των μέσων μαζικής ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.) στη ζωή του ανθρώπου οδηγεί στην υποχώρηση του λόγου έναντι του ήχου και της εικόνας και περιορίζει την ανθρώπινη επικοινωνία και την ανάγνωση βιβλίων.
- ❖ Η κρίση των αξιών στη σύγχρονη απρόσωπη κοινωνία, η οποία καλλιεργεί την εσωστρέφεια, την απομόνωση και τον ατομισμό, οδηγεί σταδιακά σε γλωσσική

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

υποβάθμιση, καθώς η επικοινωνία καταντά επιδερμική, συμβατική, χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο.

Τρόποι αντιμετώπισης

- ✚ Η διαφύλαξη και η σωστή εκμάθηση της γλώσσας θα πρέπει να συνιστά βασική επιδίωξη του σχολείου, ήδη από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ώστε οι νέοι που ολοκληρώνουν, τουλάχιστον, την υποχρεωτική εκπαίδευση να έχουν διασφαλίσει μια στερεή και ορθή γνώση του γλωσσικού κώδικα.
- ✚ Η γλωσσική καλλιέργεια απαιτεί, φυσικά, συνειδητή προσπάθεια από το ίδιο το άτομο. Είναι σημαντικό, επομένως, τόσο οι γονείς όσο και οι εκπαιδευτικοί να κατορθώσουν έγκαιρα να βοηθήσουν τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν την εξέχουσα σημασία που έχει η άρτια γνώση της μητρικής γλώσσας.
- ✚ Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης θα πρέπει να αξιοποιήσουν την ισχυρή επίδραση που ασκούν στους νέους για να προωθήσουν ορθά γλωσσικά πρότυπα.
- ✚ Οι πνευματικοί δημιουργοί του τόπου μας θα πρέπει να επιχειρήσουν ανοίγματα προς το νεανικό κοινό είτε με τη βοήθεια του διαδικτύου, είτε μέσω της τηλεόρασης, είτε με πιο ενεργή συμμετοχή στις σχολικές εκδηλώσεις.
- ✚ Η πολιτεία οφείλει, σε κάθε περίπτωση, να στηρίζει έμπρακτα τις προσπάθειες ανάδειξης και διάδοσης του ελληνικού λόγου, ώστε να συνεχιστεί η εμβριθής μελέτη του, αλλά και να ενισχυθεί το κύρος της γλώσσας μας τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!